

Izhaja razen ponedeljka
in eno po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Enostolna peti-
vrtica K 1'80, osmrtnice
in zahvale po K 3'—, raz-
glasi in poslano vrtica po
K 2'50; večkrat. objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno - demokratične stranke.

Posamezna števil. stane
— 60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklame se za
list so poštnine proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Triumf klerikalnega demokratizma. . .

Kakor je bilo pričakovati, so se volilne intrige Hortyjevih banditov imenitno obnesle. Posrečilo se je sfabricirati na podlagi splošnega volilnega prava parlament, v katerem so zastopani samo »katoličani« pristnega madžarskega kalibra. Da v tem parlamentu ne bo socijalnih demokratov, je bilo že od vsega začetka jasno. Socijalno demokratična stranka je priporočala striktno vzdrževanje od volitev, t. j., da oddajo njeni pristajši prazne volilne listke. V koliko je delavstvo vpoštevalo to parolo, se še ne da ugotoviti. Zdi se, da je brezobzirni beli teror delavce tako prestrašil, da so smatrali za pametnejše, ne udeležiti se volitev kljub volilni dolžnosti. O tem priča zlasti slaba udeležba pri volitvah v delavskih revirih; tako je n. pr. v XII. budapeštanskem okraju, kjer bi moralo biti najmanj 30.000 volilnih upravičencev, oddalo svoje glasove same 18.000 ljudi; to je pojav, ki ga moremo razumeti, če vpoštevamo okolnost, da so imeli voščigled nasilnega zatiranja vsake opozicijske agitacije plačani propagatorji »katoliške Madžarske« popolnoma proste roke.

Kolikor je posneti iz vesti, ki so se skrivoma prikradle preko madžarske meje, je bilo in je za delavca socijalističnih nazorov sploh riskantno, pokazati svoje prepričanje. Posebne oficirske formacije obnavljajo čase svete inkvizicije. Ljudje izginjajo kar nenadoma, ne da bi se vedelo kako in kam, kakor se je to zgodilo s tajnikom socijalno demokratične stranke, sodrugom Cservenko, katerega je ena izmed omenjenih formacij odpeljala iz stanovanja in ga očividno umorila, ker o njegovem bivanju ne more niti policija dati nobenih podatkov. Moritve v masah, ki se izvršijo nad obsojenci, je istotako pripravi pritisniti teh formacij. Če kaka taka formacija zahteva umor, se tej zahtevi ne upa protiviti noben sorodnik. V prvih mesecih volne smo itak že sami doživeli, kako zna pobesnela soldateska terorizirati javno mnenje, kadar se njenemu teroru ne upa nikdo zoperstaviti. Ti dogodki se sedaj ponavljajo na Madžarskem le še v vse strašnejših oblikah in razglasitev prekega sode, tega prevega krščanskega dejanja zmagujoče reakcije, je le v harmoničnem skladu s celotnim početjem madžarske klerikalne reakcije.

Za tistega, ki zasleduje stvari globlje, je seveda jasno, da je tako postopanje najboljši dokaz mojšter-

ske sleparije madžarskih klerikalnih teroristov, ki proglašajo novo izvoljeni parlament za izraz ljudske volje! Zavratno so napadli ljudstvo v trenutku njegove oslabelosti. Kopica političnih pustolovcev si je s pomočjo maščevalnih oficirjev osvojila vso oblast, ki pa more obstojati le dotlej, dokler se tralno poslužuje brezobzirnih nasilstev. Če se bodo monarhistični vitezi srčolovci mogli še dolgo vzdržati na površju, to bo pokazala bodočnost. Po vsaki revoluciji so se pojavljala taka stremiljenja, ki pa so večalmanj pustila za seboj sledove neuspehov. Že med svetovno vojno smo nekaj takega doživeli. Tudi beli teror na Finskem si je stavil za svoj poslednji cilj ustanovitev kraljestva, pa ga ni dosegel, čeprav je potvoril takozvano javno mnenje na Finskem prav tako, kakor se je sedaj storilo na Madžarskem.

To se more o Madžarski tem prej trditi, ker gospodje zmagovalci, kakor je videti, ne mislijo kljub temu, da tvorijo glede na svoje mišljenje enotni reakcijski blok, uresničiti svojih konkretnih namenov na oni in isti način. Vsaj poroča se tako, da sta si že gospoda Friderik in Huszar pošteno skočila v lase. Prvi se hoče namreč pririniti v ospredje in zahteva odstop Huszarja, čeprav so pristajši Friderikove skupine pri volitvah ostali v manjšini. Friderik se sklicuje na sporazum s Sir Clarkom, glasom katerega bi moral Huszar po volitvah oblast »vrniti« v roke Friderika. Friderik je tisti mož, ki pripravlja pot Habsburžanom in ne more že več dočakati časa, ko bo mogel postaviti koga iz te »slavne« rodbine na prestol. Za katerega potentata je angažiran gospod Huszar, ne vemo. Na vsak način pa ne upa niti prvi, niti drugi z imenom svoje- ga naračevalca na dan, iz česar je jasno razvidno, kako zelo da je madžarsko ljudstvo navdušeno za monarhijo. Najprej je treba ljudstvu polagoma vstvariti zaželjeno razpoloženje, da se more izvršiti opasni poizkus. Da bi se pa ta poizkus posrečil, ali da bi bil monarhistični režim celo za daljšo dobo mogoč, o tem trdovratno dvomimo, četudi smo dosedaj že marsikaj doživeli. Ljudstvo je spoznalo, da ne rabi več nobenega cesarja ali kralja. Tenčica, ki je zakrivala notranjost monarhističnega režima, veče, da se ga udanostno spoštuje, je raztrgana in nobena sila na svetu ne more to cumjo skrpati tako, da bi učinkovala kot nekdaš...

Ogrsko ljudstvo pa ne bo nikoli več pozabilo metode zmagujočega klerikalnega demokratizma. In ne samo ono. Tudi slovensko ljudstvo

bo iz tega početja spoznalo, kako ima pri volitvah obračunati z lastnim klerikalizmom.

Kerenskij o intervenciji na Ruskem.

Kerenskij bi se, kar se tiče Rusije, gotovo lahko imenoval nepristranska priča za zaveznike. Ko je stal na čelu ruske vlade, jim je jasno kazal svoje prijateljstvo, in če bi bili Francozi in Angleži poslušali njegova, bi stala danes stvar zanje nedvomno bolje. Gotovo pa ni Kerenskega mogoče dolžiti boljševizma, že zato ne, ker se ima prav boljševikom zahvaliti, da je padel. Če označuje Kerenskij zavezniško politiko v Rusiji za zgrešeno, bi ga bilo torej na vsak način vredno poslušati. Kerenskij pravi, da bodo boljševiki tako dolgo zmagovali, dokler se bodo zavezniki vmešavali v ruske zadeve. Ta misel ima svojo podlago, in če bi zavezniki nekoliko temeljiteje razmišljali o dosedanjih rezultatih svoje intervencije, bi lahko sami prišli do zaključka, da mora biti precej resnice v teh besedah.

Kerenskij pravi: »Rusija podpira boljševike in ultraradikalce, da se reši pasti monarhističnih reprezentantov. Pred osmimi meseci sem napovedal, da se zgodi tako, ko so zavezniške vlade sklenile vmešanje v ruske zadeve in podpiranje Kolčaka, Denikina in Judeniča, katere obdajajo najbolj črni elementi. Izjave Lloyd Georgeja in Clemenceauja, da ne bodo podpirali monarhistov, bi bile hvale vredne, če ne bi bile same besede.«

Nadalje je Kerenskij dejal, da ga niso protizavezniške demonstracije v Vladivostoku in drugih mestih nič presenetile. »Zanimam se za izjavo, ki jo je baje podal Lansing,« pravi Kerenskij, »da prepusti Amerika Japonski prosto roko v Sibiriji. Upam, da ta izjava ni resnična, ker bi bila zelo nevarna za bodoči mir Rusije, Kitajske in Zedinjenih Držav. Ako bi se Japonska polastila zalog premoga in železa v Sibiriji, bi postala gospodarsko popolnoma neodvisna, kar bi ji omogočilo izvesti njen imperialistični program. Postala bi sovražnica demokracije in bolj in bolj bi ogroževala civilizacijo. Poizkus, da se opraviči japonski tlak na Sibirijo, češ da prepreči razširjanje boljševizma, je slabotna pretveza. To je nemogoče iz plemenskih, temperamentalnih, industrijskih in gospodarskih razlogov.«

Kar se zadnjega stavka tiče, bi moral biti celo takim prepotopnim idejam, kakršne si zbirajo v Parizu, takoj razumljiv. Japonski mandat v Sibiriji ne bi mogel imeti nobene druge posledice, kakor da se koncentrirajo vse rusko ljudstvo okrog boljševikov in da pride do prave, povsem neprikrite vojne med Rusijo in Japonsko. In kaj bo tedaj s svetovnim mirom? . . .

Samopomoč.

Mizerno je naše socijalno stališče in nedvomno se bo še poglobilo, ker prebolevamo veliko ne le jugoslovansko, marveč svetovno gospodarsko in politično krizo. Delavstvo se je odnekad potezalo za socijalno zakonodajo in tudi v Jugoslaviji je to storilo nešteto krat na shodih in enklah. Tudi naši strankini zastopniki so storili v tem oziru svojo dolžnost, ko so predlagali v vladi in po korporacijah, v katerih so bili zastopani, delavske zahteve v odobritev. V naši državi pa ima premoč tista ošabna kapitalistična in meščanska gospoda, ki zavrača delavske zahteve kolikor le more iz gole gospodstvaželjnosti in nerazumevanja socialnih vprašanj. Nekaj stvari so si delavske organizacije potom svojih zastopnikov in svoje lastne moči izvojevale, velika večina minimalnega programa, ki ga delavstvo ima, je pa še ostalo v predalih vlade, ki s svojo večino odklanja ali zavlačuje nujna vprašanja. Razumemo, da je država v krizi in

da je pot iz krize težka, toda predpooč vsemu pravemu delu za ureditev socialnih razmer pa je skrb za delavstvo, enakopravnost delavstva, socijalna povzdiga delavstva, ki dela, producira in potrebuje zato primerne duševnih in telesnih moči, nujnejša stvar. Brez dela, brez produkcije ne more obstajati nobena družba. Ta moment se pri nas zane-marja z nebriznostjo za delavstvo tako kakor ne v nobeni drugi državi. Dajte delavstvu to, kar mu gre, pa bo sposobno za delo.

Veliko zlo je tudi draginja, ki je seveda produkt današnjih gospodarskih razmer. Draginja niso krive posamezne osebe, tudi morda direktno ne ta ali oni minister, pač pa organizacija družbe, ki ji ne more do živga niti vlada, če noče priti v zadrego, ker je vlada meščanske družbe. Znano nam je, da obrtniki, trgovci, ban- kirji proglašajo stavko. In oblast mora kapitulirati, ker si ne zna drugače pomagati, ko se naslanja na te sta-

nove. Imeli smo že več takih prime-rov. Meščanska vlada je in ostane meščanska; kar so zastopniki glede socialne zakonodaje, glede zvišanja plač, uvedbe zlasti osemurnega delavnika dosegli, to so dosegli le na ta način, ker so se naslanjali na močne politične, strokovne in gospodarske organizacije.

Zaraditega nikdar ne naglašamo dovolj krepko, da je le v samopomoči naša rešitev, izboljšanje naših socialnih razmer.

Kakor je važna politična in strokovna organizacija, prav tako morda še bolj je važna gospodarska organizacija. Priznavati moramo, da se je naše združništvo izbornorazvilo. Konsumno društvo za Ljubljano in okolice le spremenilo svoje ime in se bo imenovalo Konsumno društvo za Slovenijo. Delokrog tega konsumna je že danes velik, toda razviti se mora še, povečati in razširiti tudi svoje delovanje na produkcijo. Mi vemo, da so konsumna društva že pred vojno regulirala cene. Sedaj, ko je draginja tako velika in je blago večinoma v rokah oderuhov, se to blagodejno delo ne opaža tako, vendar pa vpliva na cene. Če se gospodarsvo razvije, če produkcija narasne in se uredi trgovske pogodbe, bodo naše konsumne organizacije kar najbolj vplivale na to, da cene zopet padejo in da se bo blago redno dobavljalo članom. Delež konsumna so se zvišali na 100 K. To je bilo potrebno, da ima zadruga sredstva na razpolago, ker drugače ne more delati in mora blago še dražje plačevati. Naša zadruga sprejema tudi hranilne vloge, ki jih bolje obrestuje, kakor drugi zavodi.

Združništvo se danes razvija. Vsak politikar že hoče imeti svojo zadrugo. To pa nas vodi zopet le na slaba pota. Za delavca, za delavko je prostor le v Konsumu za Ljubljano in okolico, oziroma za Slovenijo (v socijalističnih konsumnih društvih), ki nam jamči, da bo postalo v kratkem času naša najboljša samopomoč in zavetje. Le z združno organizacijo, ki mora biti naša, in pa z dobrimi strokovnimi in političnimi organizacijami bomo odpravili draginjo, izboljšali v doledem času naše socialno stališče. Sami v sebi zaupajmo v prvi vrsti, v drugi vrsti pa so naši zastopniki, ki jih pooblašamo, da zastopajo naše interese. Ti pa morajo imeti za sabo, nas, socijalistično zavedne delavce in socialiste sploh.

Naš boj naj še razvije v tem zmislu in ni le moči, ki bi se nam upirala tako samooblastno, kakor se to godi danes. Sami moramo prijeti za delo, da nekaj ustvarimo zase in s tem potem delamo.

Širite in naročite »Naše Zapiske«!

Podpisujte deleže za »LUDSKO TISKARNO« d. d. v Ljubljani!

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

(Dalle.)

»Ne, čujte tegale tu! Kaj, hudiča, pa vas to
briga? Vi kar držite svoj jezik za zobmi in na-
pravite, kar vam svetujem; to je najboljše za
vas.«

Zdajci pa je tudi žena povzdignila svoj glas
in njeno kričanje je odmevalo po celi hiši.

»Bog me vari, saj sta menda oba znorela
in obsedena!« je zatulila. »Če hočeta ostati tu
notri, ostanita pri miru, to vama pravim! Ni do-
voli, da daje človek potepuhom hrano in stano-
vanje — ne, še cirkus in pekel in sodnji dan bi
moral imeti v sobi! Ampak to si jaz prepove-
dujem! St! Jezik za zobmi, frklji, in nos si
obrišite, drugače vama to preskrbim jaz. Tak-
šnih ljudi še svoj živ dan nisem videla. Ti cepne
se ceste in nima niti toliko v žepu, da bi si kupil
mazila za uši, a bi rad nganjajl pomoči, ko je čas
za počitek, špetakel in halo pri tujih ljudeh.
Tega jaz nikakor ne trpim, slišite? In lahko se
vsi spravite odtod! Menda bom v svojem last-
nem stanovanju vendar lahko zahtevala mir!«

Ničesar nisem rekel, še ut nisem odprl,
marveč sem sedel za duri in poslušal ta krič in
vik. Vsi so kričali, celo otroci in dekla, ki je ho-
tela polasniti, kako je ves ta prepri nastal. Sa-
mo da ostanem lepo pri miru, gotovo bo kmalu
ta burja pri kraju; gotovo da ne pride do nal-
skrajnejšega, samo ako ne črhnem besedice.
Kakšno besedo pa naj bi tudi rekel? Ali ni bila
zunaj zima in vrh tega skoraj noč? Jeli to pri-
praven čas, da bi treščil človek s pestjo po mizi
in se moško postavil? Le nikakšnih norih burk!
In jaz sem tiho obsedel in nisem zapustil hiše,
ne se ženiral še naprej sedeti tam; niti sram me
ni bilo, četudi mi je toliko kot odpovedala. Str-
mel sem uporno na steno, tja, kjer je visel Kri-
stus v oljnati barvi, in trmasto molčal na vse
izpade gospodinje.

»Da, ako bi se me radi iznebili, gospa, po-
tem: nočem nasprotovati temu,« je rekel eden
izmed obeh kvartopircev.

Vstal je, drugi takisto.

»Ne, tebe nisem mislila. Tudi tebe ne,« je
odvrnila gospodinja obema. »Ako že gre za to!
Bi mislila! Se bo že pokazalo, kdo je tisti!«

Govorila je pretrgano, zbadala me s temi
vzkliki in kratkih presledkih in jih razprostrala
prav po dolgo in na široko, da bi mi vsaj do-
volj razločno pokazala, da misli me ne. Mir-

no! sem si vzklilnil. Le mirno! Saj mi ni uka-
zala, naj grem, ne naravnost, ne z jasno besedo.
Le nobene ošabnosti z moje strani, nikakega
neprimernege ponosa! Sedi na ušesal... Čudno
zeleni lasje, ki jih ima ta Kristus v oljnati barvi!
Saj niso neslični zeleni travi, ali, če se izrazim
posebno točno: mastni travi na polju. He! Čisto
pravilna opazka, prav posebno mastni poljski
travi... Dolga vrsta miselnih zvez mi je v tem
hipu mimogredé begala skozi glavo: od zelene
trave k tistemu mestu svetega pisma, ki pravi,
da je vse naše življenje kot trava, ki se posuši,
odtod k sodnjemu dnevu, ko bo vse zgorelo;
nato majčken skok k potresu v Lisaboni, na-
zadnje pa sem se domislil španskega pljuval-
nika iz medij in peresnika iz ebenovine, ki sem
ga videl pri Vljajali. Ah da, vse je bilo mirljivo!
Kakor trava, ki se posuši! Nazadnje se vso
konča s štirimi deskami in perilom za mrtve —
perilom za mrtve pri perici Andersen, večna
vrata na desno...

Vse to se mi je v tem obupnem trenutku
vrtelo po glavi, ko se je moja gospodinja pri-
pravljala, da me požene iz hiše.

»Saj ne sliši!« je vzklilnila. »Pravim vam,
da se poberite iz hiše! Samo da veste! Zdi se
mi, vrag me vzemi, da je čisto nor, ta človek!
Tako glejte, da se mi spravite s poti — in s
tem konec besed!«

Pogledal sem proti durim, ne za to, da bi
šel, o nikakor ne za to, da bi šel; prišla mi je
drzna misel: Ko bi tičal ključ v ključavnici, bi
ga obrnil in se zaklenil z drugimi vred, da bi mi
ne bilo treba iti. Popadla me je histerična groza
pred tem, da bi me postavili na cesto. Toda v
vratih ni bilo ključa in tako sem torej vstal.
Nobene upanja več!

Tu hipoma se je vmešal glas mojega go-
spodarja v žensko kričanje. Osupel sem ob-
stal. Isti človek, ki mi je bil še pravkar preti-
l, je zdaj — čudno dovolj — stopil na mojo stran
in dejal:

»Ne, to ne gre, ponoči se ne sme poditi
ljudi iz hiše. Za to te lahko kaznujejo.«

Jaz nisem vedel, če to lahko kaznujejo za
to, jaz bi ne mogel povedati tega; toda nemara
je bilo tako, ženska pa se je hitro premislila. se
pomirila in ni več bevskala vame. Položila je
pred me celo dva kosčka kruha z maslom, toda
nisem jih vzel; iz gole hvaležnosti do moža jih
nisem vzel in sem dejal, da sem že v mestu ne-
kak jedel.

Ko sem se slednjič podal v predsobo, da bi
legel spat, je prišla ženska za mano. obstala na
pragu in rekla glasno, dočim so mi ogromne
oblike njene nosečnosti štrlele nasproti:

(Dalle prih.)

Za delavsko volilno pravico.

RESOLUCIJA

sprejeta na javnem shodu pred »Mestnim domom« dne 8. febr. 1920.

Delavsko ljudstvo Ljubljane in okolice zbrano na javnem shodu pred »Mestnim domom« dne 8. febr. 1920. proglašajo ponovno in skrajno ogorčenje svoje veliko nezadovoljnost z nameravanim potvornim volilnega reda za občine in parlament. Ljubljansko delavstvo vidi v modernem vsem političnim zahtevam širših ljudskih slojev ustrežajočim volilnem redu najboljšo jamstvo za potrebno sanacijo notranjih političnih, gospodarskih in socialnih prikl. Le ako pride ljudska volja pri volitvah neposredno in v polnem obsegu do veljave, bo politično življenje v državi odgovorjalo stremljenju in hotenju jugoslovanskega prebivalstva, zlasti proletarskega, ki je bilo doslej na vseh poljih sistematično zapostavljeno.

Zborujoče delavstvo protestira proti nameravani določitvi dveletne bivalne dobe, ker vidi v tem grdo pravno nasilje, naprteno zlasti proti delavstvu, ki bi bilo vsled tega volilno znatno prikrajšano. Ta določitve prikazuje v jarki luči ves reakcionarni smoter predlaganega volilnega volilnega reda. Delavstvo tega nasilstva ne bo trpelo in se mu bo ugodno uprlo. Zborujoče delavstvo bi se eventuelno strinjalo s tem, da se v najskrajnejšem slučaju določi k večjemu 6 mesečna bivalna doba.

Protestira nadalje proti vsakršnemu omejevanju ženske volilne pravice. Žene so zlasti v vojni dobi pokazale vso svojo delovno silo in politično zrelost. Vsako zanikanje ali omejevanje ženske volilne pravice bi je v obraz najelegantnejšim načelom najprimitivnejše demokracije. Socialistično delavstvo bo zastavilo vse svoje sile, da dobe tudi žene svoje polne politične pravice.

Protestira obenem z vsem podarkom proti vsakršni kapricioznosti

omejitvi kandidatne pravice v občini ali parlament.

Poudarja z eno besedo, da je v obče nezadovoljno z osnovnimi tendencami predlaganega volilnega reda za občine, kolega preveč, vsaj kolikor je razbrati iz naznanjenih določil, absolutistični meščanski strankarski interes. Zahteva slej ko prej, da se izda v najkrajšem času nov volilni red za občine in parlament po najširšem proporciju in na podlagi splošne, tajne, direktne in enake volilne pravice za vse državljane obojega spola.

Dviga tudi ob tej priliki svoj glas proti razsajajoči dragini, kakor tudi proti objavljeni zamenjavi kronske valute z novo dinarsko v razmerju 1 : 4, katera pomeni gospodarsko katastrofo posebno za delavstvo in proti nečuvni počasnosti vladnih faktorjev v izvedbi vseh tožadnih akcij in protidraginskih odredb ter proti reakcionarnemu pravcu in cenzurni praksi na škodo delavskega gibanja.

Slovensko socialistično delavstvo bo branilo svoje pravice s disciplinirano, strnjeno močjo svojih razrednih organizacij.

Protestira proti vsem imperijalističnim sklepom pariške mirovne konference, odklanja vsak ultimatum ter zahteva ponovno, da naj v vseh spornih ozemljih odloči ljudski plebiscit.

Končno se izjavlja ljubljanski proletarijat solidarnim z bratskim srbskim proletarijatom v njegovem boju proti reakciji in preganjanju, ki jih je začela vlada proti socialističnem gibanju v Srbiji.

Živela proletarska solidarnost, živila socialistične občine in socialistični parlament!

nam more donesti ono vesplošno kulturno blagostanje, ki mu pravimo tudi sreča.

Take vzgoje pa posameznik ne vzmore; v to je treba združenih moči; in zaradi tega svetujemo gr. urednikom, da raztegnejo delokrog sodelnikov po vsi domovini; naj se ne dajo begati od onih, ki menijo, da so s svojo domišljavostjo in dolgim jezikom objeli vse pedagoško znanje in znanje: nverjeni smo, da jim bo nekateri pedagog, ki deluje na tistem med kmeti in delavci, nudil več in boljše snovi, nego pa ta in oni zgoraj omenjeni izvoljenec domišljije.

I + n.

POGAJANJA V BELGRADU.

LDU. Belgrad, 10. Regent Alekšander je sredi sprejel g. Protiča, ki ga je obvestil o pogojih opozicijskega bloka. Potem je sprejel ministrskega predsednika Davidoviča. Vlada je sredi sklenila, da ostane na svojem stališču, ki je zabeleženo v zapisniku prve seje delegatov, in to se bo danes naznanilo opozicijskemu bloku. Zdi se, da bo opozicijski blok pustil, ker vlada ne odstopi od svojega programa. Vlada vztraja pri tem, da začasni parlament izdela volilni zakon, ratificira dogovore in sprejme edino proračunske dvanastine.

VOLITEV AGRARNIH ODBOROV NA HRVATSKEM.

LDU. Belgrad, 10. Podpisana je naredba o volitvah novih agrarnih odborov v Hrvatski, Slavoniji in Medjunurju. Po tej naredbi se bodo vršile volitve med 20. in 29. t. m. Mandati novih agrarnih odborov bodo trajali eno leto. Volilno pravico imajo tudi vse kmetice, ki samostojno vodijo gospodarstvo. Državljan in državljanka madžarske in nemške narodnosti z ozirom na še nereseno mednarodno vprašanje o njih državljanstvu nimajo volilne pravice. Volitve se bodo vršile z javnim glasovanjem. V onih krajih, kjer se nahajajo cerkvena veleposelstva, bodo poslala cerkev svoje delegate.

ZAHTeva BIVŠIH AVSTRIJSKIH INTERNIRANCEV IN ZATVORJENIH.

Ljubljana, 9. (DunkU.) Večerna izdaja lista »Česke Slovo« javlja: Tajništvo zveze bivših internirancev v Pragi se je obrnilo v sporazumu z dotičnimi organizacijami v Jugoslaviji, na Poljskem in v Italiji na ministrstvo za zunanje stvari, naj se nemudoma izroče ententnemu sodišču te osebe: bivši nadvojvodi Friderik, Evgen in Jožef, generala Koves in Schwertner, poveljnika Thalerhafa in Möllersdorfa, namestništveni svetnik dr. Sleczyński, poveljnik stražnega oddelka v Oberhollabrunnu, stotnik Blaschke in okrajni komisar dr. Grimm na Dunaju.

Napetost med Čehi in Poljaki v Moravski Ostrovi.

LDU. Moravska Ostrova, 9. (ČTU.) Policijski komisariat v Moravski Ostrovi poroča, da so Poljaki danes popoldne sklicali v Orlovi velik shod, katerega se je udeležilo 20 do 25.000 ljudi Čehov in Poljakov. Da zabrani izgrede, je poveljnik francoskih čet v Berlinu izdal oglaš, da imajo entente čete nalogo, varovati red in popolno nepristranost v okrajih, kjer bo ljudsko glasovanje ter je vsled tega preneval vse lavne shod.

ma prekinil vse stike z Večero. Zavezal se je v to s častno besedo. Toda ljubezen je bila močnejša kot pa častna beseda. Rudolf se je zopet shajal s svojo ljubico. Znani kočjaž Bratfisch, ki sta se s prestolonaslednikom tikala, je bil tožadno njegov zaupnik. Cesar je zvedel za te zopetne sestanke in je bil grozno ogorčen. Rudolf se je bal, da bo cesar ukrenil kaj nečloveškega proti njegovi ljubici. Zato se je sestal z njo v skritem kraju Mayerlingu. Tu je hotel pri orgijah pozabiti na svoje skrbi.

Pri teh orgijah je bil navzoč tudi vojvoda Filip Koburski, nemoralni mož še nemoralnejše belgijske princezine Luize, sestre Rudolfove žene, in če se ne motim tudi grof Hovos. Bratfisch je čakal s kočjo zunaj. Naenkrat je vdril v lokal, pahnivši sluge od sebe, zarodenec baronese Večere Baltazzi. Rudolf je vrgel umel situacijo, čutil je, da se bliža maščevanje in je hotel nasprotnika prehiteti, potegnil je samokres in ustrelil nanj. V razburjenosti pa je ustrelil svojo ljubico, ki mu je ravno pred tem nenavadnim dogodkom sedela na kolenih. Baltazzi pa je v tem

de. Kljub temu pa se je vrtil okoli ter je prišlo do viharne manifestacije in tudi spopadov, pri katerih je bilo ranjenih več Čehov in Poljakov. Obenem se je vrtil tudi poljski shod v Bohuminu, ki pa je bil miren, ker so Poljaki odstranili vse narodne znake, preden so prišli v mesto.

Niti odpotoval v Pariz.

LDU. Rim, 9. (DunkU.) »Agencia Šefani« poroča: Ministrski predsednik Nitti je v ponedeljek zvečer odpotoval v Pariz in London.

POS�ANIŠKA KONFERENCA V PARIZU.

LDU. Pariz, 9. (DunkU.) Jutri bo sešla poslaniška konferenca, pri kateri bodo prisotni tudi avstrijski državni tajniki. Akotudi se je organizacijski komite reparacijske komisije poslednji čas bavil samo z gospodarskimi in finančnimi potrebami Avstrije, so avstrijski državni tajniki opozorili, da sedanji položaj ne more dalje trajati in da Avstrija ne more vedno iznova zahtevati kreditov, marveč da je treba določiti širji finančni in gospodarski program. V reparacijski komisiji so se zlasti ameriški delegati pridružili tem izjavam. V razgovoru s predsednikom poslaniške konference, Millerandom, se je razmotrival isti problem in tudi Millerand se je postavil na stališče avstrijskih državnih tajnikov. Poslaniška konferenca bo razmotrivala širji program, ki bi ga nadzirala avstrijska sekcija reparacijske komisije, ki bi se naj imenovala neodvisno od ratifikacije mirovne pogodbe v najkrajšem času.

Razsodbo o vojnih krivcih bo izrekla zveza narodov.

LDU. Berlin, 8. (ČTU.) »Berliner Tagblatt« brzojavljalo iz Milana: Ker so nakrat nastala nasprotja v angleškem in francoskem mnenju glede izročitve vojnih krivcev, je mirovna konferenca sklenila, da prepušča razsodbo nemških krivcev zvezi narodov.

Angleška lista vojnih krivcev.

LDU. London, 10. (DunkU.) — Brezlično. Britanska lista vojnih krivcev zahteva izročitev 100 oseb. Med njimi so admirali Tirpitz, Capelle, Bachmann, Scheer, Hipper in Müller. Dalje zahteva lista, da se izroči zaradi svojega delovanja kot poveljnika podmorskega čolna kapitan Kieseletter, zaradi potopitve bolniških ladij mornariški poročnik Patzig in poveljniki onih podmorskih čolnov, ki so potopili britanske ladje brez opomina. Končno zahteva lista, da se izroče tudi poveljniki letal in vodilnih zrakoplovov, ki so obmetavali London, Hull, Edinburgh, Kent, Essex in druge vzhodno-angleške grofije z bombami.

FRANCOSKI SENAT.

LDU. Pariz, 10. (DunkU.) »Agence Havas« poroča iz Washingtona: Senat je z 60 glasovi proti 10 glasovom sprejel predlog, ki zahteva, naj se takoj zopet prične debata o mirovni pogodbi.

TRGOVSKI ODNOSAJI Z RUSIJO VZPOSTAVLJENI?

LDU. Kodanj, 9. (DunkU.) »Politiken« javljajo iz Revala, da so se s sovjetsko Rusijo vzpostavili trgovski odnosi.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji »Svoboda«.

trenotku zgrabil za polno steklenico sekta in udaril Rudolfa s tako močjo po glavi, da mu je razbil črepljavo. Baltazzi je pustil, da je zbežal v Anglijo, ker se radi javnega škandala niso upali postaviti ga pred sodišče. Baroneso Večero so pokopali kar v Mayerlingu. Da bi ta škandal prikrili, so si izmislili bajko o samomoru. Grof Gopčević pristavlja: Nimam vzroka, da bi dvomil o resničnosti teh podatkov, kakor mi jih je našel takdanji srbski poslanik pri dunajskem dvoru. Resničnost tega potrjuje tudi izpoved mojega domačega zdravnika o mrtvaškem ogledu prestolonaslednikovega trupla. Na temelju tega zvedenjskega mnenja je bil tu vsak samomor izključen. Rudolfova glava je bila tako razbita, da je bilo na prvi pogled jasno, da se kaj takega ni moglo izvršiti potomi strela, ampak samo z močnim udarcem s polno steklenico.

Tako piše Gopčević. Mi pa pri našemo to sliko iz njegove knjige kot zgovorni dokaz moralnosti in poštenosti, ki vlada v aristokratskih krogih in na slavni cesarskih dvorih...

Asquith o mirovni pogodbi za Avstrijo.

LDU. Bern, 9. (DunkU.) Švicarska brzojavna agentura poroča iz Londona: V svojem znanem govoru v Paisleyju je dejal Asquith med drugim tudi naslednje: Mirovni pogoj za Avstrijo so že strožji, kakor oni, ki so naloženi Nemčiji. Avstrija je bankrotna država, toda mirovna pogodba ji vendar nalaga obveznost, plačati ogromno vsoto, ki niti ni natančno določena, razen tega pa mora še dobaviti okoli 10.000 glav goveje živine, konj in ovac. To vse se zahteva od države, čije prebivalstvo se nahaja v taki stiski, da se celo v angleških cerkvah in zborovanih govori in dela za to, da to ljudstvo ne pogine lakote. V zmislu mirovne pogodbe naj Nemčija in Avstrija začnejo svoje novo življenje z milinskih kamnom okoli vratu, z opustošenimi financami in brez vsakih pomožnih sredstev za industrijo; njuno lastno gospodarsko življenje pa naj bo popolnoma podrejeno takozvani obnovitveni komisiji, t. j. inozemski korporaciji, v kateri nimata oni sami niti zastopstva, niti glasu. Tako postopanje ni niti državniško, niti zakonito, kaže zelo malo zdravega človeškega razuma. To ni oni pošten mir, ki naj za vedno napravi konec vojskam; to ni oni mir, katerega smo mi vsi brez razlike stranke zahtevali pred 18 meseci. Obnovitvena komisija naj bo organ zveze narodov in v njej naj bodo zastopane tudi premagane in nevarne države.

ČIČERIN PROTI NASILSTVOM DANSKE.

LDU. Moskva, 9. (ČTU.) Ljudski poverjenik za zunanje stvari, Čičerin, se je z obširno pritožbo radi postopanja danske vlade proti Litvinovu obrnil na angleško ministrstvo za zunanje stvari. Čičerin navaja posebno, da so danske brezlične postaje namenoma potvarjale uradne ruske brezlične brzojavke, ki so se nanašale na te razprave ter da policija straži Litvinova, kakor velikega zločinca. Sicer pa da je temu kriva tudi angleška vlada, kakor tudi temu, da razprava tako dolgo traja, ko je angleška vlada obljubila, da bo razprava 31. januarja definitivno končana.

Ruski revolucionarji proti Japoncem.

LDU. Pariz, 7. (ČTU.) »Temps« poroča iz Vladivostoka: Ko se vstaja nameravali obkoliti hišo vladovostokega poveljnika, generala Rozanova, je šel general na japonsko oklopničjo. Japonci so sicer vohode hišo zastavili, ameriški poveljnik pa je izjavil, da japonskega nastopa ne more dovoliti, naker so se Japonci umaknili. Revolucionarji so izjavili, da hočejo rajši živeti v Irkutsku svobodni, če tudi v pomanjkanju, kakor pa v razkošju pod gospodstvom Japoncev ali Inozemcev.

Wilson priznava pridržke k mirovni pogodbi za upravičene.

LDU. Washington, 10. (DunkU.) — Brezlično. Predsednik Wilson je v nekem pismu na senatorja Hitchcocka označil njegove pridržke k mirovni pogodbi za upravičene. V zmislu teh pridržkov bi se Zedinjene države ne posluževale niti gospodarskega bojkota, niti svoje vojaške sile za vzdrževanje teritorialne neokrnjenosti katerekoli države, razen če bi v kakem posameznem primeru v to privolil ameriški senat.

USODA SPITZBERGOV.

LDU. Pariz, 10. (DunkU.) Agence Havas poroča: Zastopniki zavezniških vlad in skandinavski poslaniki so v ministrstvu za zunanje stvari podpisali pogodbo, ki priznava suvereniteto Norveške na Spitzbergih.

POŽAR.

LDU. Novi Sad, 10. V Pančevu je pogorel valjni parni mlin. Kakor javljajo, je bil požar podtaknjen. Nekaj oseb so aretirali.

Snežni viharji v Ameriki.

LDU. Haag, 9. (DunkU.) »Nieuw Courant« javlja iz New Yorka: Snežni viharji ob ameriški vzhodni obali trajajo dalje. Mnogi kraji ob obali so dobesedno zasuti s snegom.

Najbolj zanimiv in vsebinsko popola je dnevnik

„Naprej“

ki zagovarja in brani izkoriščanega proti izsesovalcu. Zatorej, delavci in delavke, proč z meščanskimi listi! V Vaše družine spada le delavski list „Naprej“!

Šolski list.

(Konec.)

Bolje, nego etična snov, je pogostena v Šolskem listu realna snov; s tem pa se ni rečeno, da je pogodba dočela načelo, da mora biti glavni smoter vsake moderne osnovne narodne šole ta, da neguje bolj produktivne, nego pa reproduktivne moči; to načelo velja že pri etični snovi — in ravno zaradi tega bo moral izgnati umetni simbolizem — kamoli šele pri realni snovi.

O. urednik 1. stopnje bojuje bolj med realnostjo in med pripovedovalno-opisovalnim nazornim naukom; to se nam zdi glavni vzrok, da ni pogodil onega, kar je nameraval, t. j. nuditi osnovne nauke (propedevtiko) za realne. Mi pa smo mnenja, da čim bolj ovijamo osnovne nauke v obliko pripovedovalno-opisovalnega nazornega nauka, tim več je megle; in v meglji tudi mladina ne vidi jasno. Manj besedi, več jasnosti (realne jasnosti), pa bomo zadovoljni; včas nam ni pa prav nič spartanizem, ki diha iz »Junaške matere«.

O. urednik 2. stopnje pa nam poizkuša podati biologijo v Stritarjevi maniri, t. j. v maniri živalskih dialogov in monologov; ni pa smo mnenja, da se bo v tem oziru naučil več pri Erjavcu i. dr., ki zanimivo pripovedujejo in ne dramatizirajo v obliki živalskih komedij. Dobre pa so nekateri kulturne slike; a zdi se nam, da je tu tuintam preveč besedi in premalo poglobitve; gotovo porčilo po-

globitve pa je treba že tudi na 2. stopnji osnovnih narodnih šol. Lepo je, če ima človek o tem in onem nekaj pregled, a pregled, brez neobhodno potrebne podrobnosti, je okvir brez slike; ker pa ne vemo, če pregledu ne sledi v sledečih številkah tudi podrobnost, nečemo izreči končne sodbe že ob 1. številki.

Realna snov v 3. stopnji pa kaže, da se le g. urednik seznanja z modernimi zahtevami o realnem pouku. Dobre kulturne slike se v 3. stopnji druga za drugo kar vrste; žal, da moramo povedati tudi tu, da je tudi v 3. stopnji tuintam več besedi, nego pa je poglobitve; upamo pa, da vse to še pride; sal to je šele začetek. Mogoče je vse to tudi zaradi tega tako, ker nameravajo g. uredniki pokazati svojo moč šele ob ureditvi berl. št. t. i. Šolski list im za enkrat ni drugega, nego zbirka snovi za poznejše izbiranje; če je temu tako, no, potem se bo dalo še vse popraviti.

Čudno pa se nam zdi, da je tudi g. urednik 3. stopnje izpustil kitičo »Zanjú srbi, mašu kose...«, ko je vendar v nji izražena ena izmed najlepših kulturnih slik »Lepe naše domovine«.

Tudi uvod v iredento ni slab; zdi pa se nam, da bo najzanesljivejša iredenta to, da vzgledno mladino v pravem demokratičnem duhu; zakaj je tak duh more opleniti dušo in srce tako, da bo došlo v doglednem času res do onega mednarodnega sporazuma, ki bo izvir pravemu miru; in le mir — nikoli pa ne špartanizem —

tu Heinrichu, ki se je leta 1868. oženil z igralko Hofmannovo, ni radi tega več let dovolil priti na dvor. Tudi v tem slučaju je prišlo do strašnih scen med očetom in sinom. Rudolf pa je nakratko izjavil, da ne more in neče več skupaj živeti s svojo sedanjo ženo Štefanijo. Rudolf se je že preje obrnil radi tega na papeža v Rim, da se mu dovoli zakonska ločitev od Štefanije in sklenitev novzga zakona z Večero. Vedel je, da mu papež ne bo delal tožadno nikakih sitnosti, ker pri papežu in rimski kuriji se da za denar vse doseči. Konečno je Rudolf še povedal svojemu očetu, da mu ni prav nič mar za cesarsko krono, da mu je dosti ljubše srečno zakonsko življenje ter da se radi tega prav rad odpove prestolu. Cesar je bil v silni zadregi in obupu radi tega. Obrnil se je tudi on na papeža, proseč ga, da Rudolfu ne dovoli ločitve in novzga zakona. Papež je stopil na cesarjevo stran in prejel za to seveda bogato denarno nagrado. Ko je prestolonaslednik spoznal, da je šel njegov up radi nove ženitve po vodi, se je dal momentano prepovoriti ter je obljubil, da bo popolno-

O smrti nekdanjega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa.

Raynaker je izšla v Berlinu knjiga: »Österreichs Untergang«. Napisal jo je grof Gopčević. V tej knjigi podaja tudi nove podatke o dram, ki se je odigrala pred 31. leti v Mayerlingu. Tožadene vesti je dobil omenjeni pisatelj od tedanjega srbskega poslanika Petronijevića, katerega je bil pridržen v času te senzacionalne drame kot uradni poslastičar.

Prestolonaslednik Rudolf se je zaljubil v baroneso Večero. Ta je bila tedaj že zaročena z v športovnih krogih poznanim Baltazijem. Razmerje med Rudolfom in Večero je postalo intimno. Ko je bila baronesa noseča, je silila v prestolonaslednika, da se loči od svoje žene Štefanije in se poroči z njo. Rudolf je pristal na ta predlog in govoril tožadno s svojim očetom. Lahko si predstavljate osupnjenost cesarja Franca Jožefa, ki je bil v takih zadevah zelo starokopitnih nazorov. Svoletna bra-

Marija Tičar, Tovarniška zaloga
= Ljubljana = == papirja ==
Selenburgova ulica. :: in razglednic ::

Ljudska tiskarna Maribor

d. d. v Ljubljani

naznanja, da je kar najmoderneje opremljena in da izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izvršuje:

knjige, brošure, računske zaključke, cenike, lepake, letake, vabila, trgovske račune, razpredelnice, pisma in zavitke, osmrtnice, posetnice itd. v eni ali več barvah od najfinejše do najpreprostejše vrste.

Vse lično in po zmernih cenah.

Konsumna društva, zavodi, organizacije, razna društva, trgovci in obrtniki! Priporočamo Vam, da se trdno oklenete te najbolj zmogljive tiskarne v Mariboru.

92

Zahvala.

206

Podružnica organizacije voj. invalidov Zagorje ob Savi je priredila 11. prosinca 1920 v dvorani Sokolskega doma veselico in je razdelila del svote od čistega dobička potrebnim invalidom in udovam v znesku 890 K. Pripravljali odbor se najiskreneje zahvaljuje društvu „Sokol“ za odstopitev dvorane, dalje glasbenemu društvu za sodelovanje, ter sploh vsem udeležencem, ki so karkoli prispevali v plemeniti namen organizacije.

Zagorje, dne 8. svečana 1920.

Ivan Križaj, t. č. tajnik.

V. Vipotnik, t. č. predsednik.

Tovarna na deželi išče strojnika

izkušenega ključavničarja — izvežbanega tudi v elektr. stroki — za takojni nastop. Ponudbe na upravnishstvo.

197

Išče se dober človek, ki bi pomagal ma z znatnim posojilom za nakup malega posestva. Nalov v upravi Napreja pod „Pomoč“.

199

Kontoristinja se sprejme pri tyrdki Janez Zorman, Sp. Šiška 91; zglasitev od 1-2.

195

Urarski pomočnik se takoj sprejme, več del z zlatom ima prednost. Plača 1500 do 2000 K mesečno. Prijave: J. PFLAUM, Zemun.

Cigaretni papir

sledede vrste:

Golub, Club, Abadie, Samum

priporoča na debelo:

„Uranus Papirnica“
 Ljubljana, Mastni trg št. 11.

Prošnje za naknadno kolkov. bankovcev.

Vsled naloga ministrstva za finance (generalni inšpektorat) se daje na znanje, da poteče rok za vlaganje takih prošenj s 15. februarjem t. l. Po tem dnevu vloženih prošenj generalni inšpektorat ne bode jemal več v pretres.

Ljubljana, dne 9. februarja 1920.

Predsedstvo delegacije ministrstva financ v Ljubljani.

Slavnemu občinstvu se vljudno priporoča

Krojaška delavnica,

Krekov trg št. 10 v hiši Impex.

Točna postrežba!

Solidne cene!

Nakupovalna zadruga

za konzumne in produktivne zadruge in zavode

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Aleksandrova ulica št. 5

priporoča svojim članom

nakup najrazličnejšega blaga!

204

Uradni sluga se išče.

Reflektira se samo na starejo, zanesljivo osebo, ki mora imeti svoje stanovanje v Ljubljani. Vpoštevati se bodo samo prošilci, ki so že bili v enakih službah, predvsem bivši državni slugi. Nastop službe z 1. marcem t. l. Predstaviti se je osebno med 8. in 9. ter 5. in 6. uro popoldne ter prinesiti s seboj vsa izpričevala.

Centralna uprava za trgovski promet s inostranstvom, podružnica v Ljubljani, Turjaški trg 6-11.

211

Električno jelkino olje rektif. in Jelkin-Ekstrakt priporočam lekarnam, drogerijam, zdraviliščam itd.

Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.

Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalic so vedno razpoložljive za Sodavičarje.

Srečko Potnik, Ljubljana, Siomškova ulica 27.

209

Osnova za subskripciju dionica.

Mi niže podpisani osnivamo pozivom na § 150 t. z. dioničarsko društvo pod naslovom:

„Tovarnica pokućstva i industrija drva d. d. u Krapini“,

sa tom opazkom, da konstituirajuća skupština može odrediti i drugo sjedište društva. — Dionička glavica ustanovljuje se sa

8,000.000 K slovom osam milijuna kruna.

Ovo društvo osniva se na neograničeno vrijeme te mu je svrha, da kupuje i prodaje šume te izrađuje i prodaje pokućstvo i drvo. — Rečeno društvo preuzima moderno uređenu tvornicu pokućstva u Krapini te sa istom spojene i najmodernije uređene pilane, koje su sada vlasništvo „tovarnice pokućstva i industrije drva Lamer drugovi u Krapini“, koje poduzeće jest javno trgovačko društvo. — Novo osnovano dioničarsko društvo preuzimlje svekolike postojeće tvornice spadajuće zgrade i to koli zgrade za stanovanje toli i gospodarske zgrade, preuzimlje sav materijal, nadalje na pilanama se nalazeće izrađeno i u šumama nalazeće se posječeno drvo, preuzimlje sav živi i mrtvi inventar, naročito sve predmete spadajuće šumskoj željeznici i svekoliko vozno blago. — Novom dioničarskom društvu ustupajo se sve pogodbe, temeljem koje su kupljene šume od Franje baruna Ottenfelsa, centralne banke u Krapini odnosno Ivana grofa Draškovića te kneza Windischgrätzja u Rogateu. — Ove šume leže u Maclju te imadu cirka 200.000 m³ drva i to većinom jelovine i bukovine. — Ustupa se novom društvu pravo prvo-kupa na šume Franje baruna Ottenfelsa ležeće u Kranjskoj odnosno na cijelo njegovo dobro „Gorjanc“ kraj Novog Mesta u Kranjskoj ležeće.

Izdaje se 40.000 komada dionica uz tečaj od 500 K po komadu.

Dionice glase na donosioca, a nominalna vrijednost se ustanovljuje po dionici sa 200 kruna. — Subskripcija na ove dionice otvara se danom 8. siječnja 1920 — te traje do 20. veljače 1920. — Subskripcija imade se obaviti kod centralne banke d. d. u Krapini i njene podružnice u Varaždinu, zatim hrvatske eskomptne banke, te podružnice francusko-srpske banke u Zagrebu se kod podpisa imade cjeli iznos uplatiti najednom i to sa 5% kamati od 1. siječnja 1920. — Dionice participiraju na čistoj dobiti za godinu 1920. — Svakom subskribentu izdat će se medjutimnica temeljem koje će kasnije dobiti dionicu. — Utemeljitelji pridržavaju si pravo repartije supskribiranih dionica. — Konstituirajuća glavna skupština sazivlje se na dan 25. veljače 1920 za 11. sati prijepodne u prostorijama centralne banke u Krapini.

Krapina, mjeseca prosinca 1919.

Franjo barun Ottenfels, veleavlustin, Bežanec.

Villim Schrenger, ravnatelj pilane, Krapina.

Ferdo Lamer, veletržac, Krapina.

Bogdan Barbot, odvjetnik i kr. javni bilježnik, Krapina.

Dr. Rudolf Blüthweis, odvjetnik, Varaždin.

Julijo Schwarz, trgovac, Varaždin.